

nadine

een kunstenaarscentrum

Il n'y avait pourtant pas l'ombre d'une crainte à éprouver, car la trajectoire d'un boulet ne doit pas être prise pour le projectile lui-même.¹

(²
...

Wie voor het eerst met kunstencentrum nadine in aanraking komt, staat wellicht een verrassing te wachten. Niet alleen houdt nadine er in zijn communicatie een eigen geletterd cijfersysteem op na, in één van hun publicaties figureren ook gruwelijke kattenfoto's van een duidelijk huisdieronvriendelijke kunstenaar. Eén van hun magazines is opgedragen aan Buffy, vermoedelijk de vervaarlijk sexy vampierendoodster. En de redactieploeg bestaat uit onwaarschijnlijke elementen als Cassandra-be en Lola-hey.

Een diepgaander onderzoek wijst echter op een subtieler, zij het niet minder experimenteel profiel. nadine is een kunsthuis dat de deuren openzet voor onderzoekers van de huismijt, stukadoors, choronimidologen, voetbalfans en parasitaire webmasters.

De vrouwelijke benaming van het kunstencentrum valt tussen de droge betitelingen van andere centra als Stuk, Kaaitheater en Vooruit ook enigszins uit de toon. Al sluit hij dan weer uitstekend aan bij de feminisering van radiozenders als Donna en Klara. Maar één en ander blijkt eenvoudig te verklaren:

nadine, de mythe

Er was eens... een enthousiast toeschouwer van het voormalige platform Plateau, die Nadine Sp. heette. In de toenmalige magazines publiceerde zij regelmatig over haar wederwaardigheden in de Brusselse hoofdstad. In een archaïsch aandoend barok Nederlands verhaalde zij in *Ik woonde eens een jaar in Brussel* over de architecturale problematiek van haar geliefde stad. En toen twee jaar na de sluiting van Plateau, de deuren weer werden opengegooid, suggereerde zij in een uitgebreide lezersbrief de benaming De Ornatu voor de prille werkplaats. Een suggestie die kordaat van tafel werd geveegd, ten voordele van het minder moeilijk te prononceren nadine, naar de naam van zijn trouwste fan.

nadine, de metafoor

Het is moeilijk de werking van nadine inhoudelijk te omlijnen. De artiesten die hun plek in de armen van Plateau hebben gevonden, zijn grote onbekenden voor zowat iedereen binnen en zeker buiten de kunstensector. Het centrum kan dus op dat vlak niet rekenen op enige herkenbaarheid of modieuze uitstraling. De onduidelijkheid van het nadine-profiel is echter een rechtstreeks gevolg van een rigoureuze keuze voor onbepaaldheid.

'Sommige kunstencentra zoeken in hun profilering naar een dwarsdoorsnede van het aanbod. Zij volgen een uitgezette lijn, verticaal naar beneden, in een hele diepe put. Met het risico dat je vijf jaar lang

op de verkeerde plek boort. Wij maken eerder om de drie meter een ander putje, niet te diep, want het uitspitten laten we aan andere centra over. Elk putje is voor ons een knoop in een groot net.

Wij zijn geen jagers, in de zin dat we geen jonge kunstenaars gaan opsporen om ons eigen profiel vorm te geven. Je kan ons eerder bekijken als een Biosphere waar talent op afkomt. We zijn meer plukkers dan jagers. Het is niet onze functie om de wereld af te reizen. Onze schaal is er veeleer op gericht om jonge kunstenaars, in de breedste zin van het woord, de kans te geven optimaal te creëren.

Maar misschien zijn die beelden een beetje te ondergronds, te negatief. Meer nog dan gravers of plukkers, zijn we idealisten die goud ziften uit de rivier of de regen. Op zoek naar het allerkleinste deeltje stofgoud. En onze stroom zijn de tijdelijke doorgangers in Brussel. De kunstenaars die door omstandigheden hier terechtkomen, en mogelijk voor langere tijd hun creativiteit hier willen kanaliseren. Brussel heeft een rijk artistiek leven, en veel van de internationale nieuwkomers komen bij nadine terecht. Zo is vroeger ook Plateau ontstaan: vanuit de noodzaak van een aantal Brusselse artiesten om een platform op te richten in Brussel. Dit uitgangspunt is voor een stuk doorgesijpeld in de genen van nadine.'

PROJECT 1

nadine herbergt heel wat 'evolutionaire' projecten, waarin ontwikkeling en onderzoek centraal staan. Het project *fr,o,g,s* is wat zij zelf een 'open source' experiment noemen. Onder de naam *fr,o,g,s* functioneren momenteel drie verschillende groepen. Het opzet is eenvoudig. Door het samenbrengen van kunstenaars uit verschillende disciplines, willen zij komen tot een niet-hiërarchische samenwerking tussen de verschillende kunsten. Tijdens het werkproces wordt de evolutie van het project meegenomen in het verdere experiment. Waardoor het verloop van het project altijd de kern van een vorige ontwikkelingsfase in zich draagt.

Hun eerste project *fairytaleeaters/frogs* had in een eerste fase een vrij onzichtelijk opzet. Pas doorheen het proces ontwikkelde zich een sterk onderzoeksmatige dramaturgische lijn. Een muzikant, een danseres, een scenograaf, een schrijver en een actrice ontwikkelden elk op onafhankelijke basis hun materiaal. Die eerste keer steunde het onderzoek op de narratieve structuur van de tekst. Net als het fantastische van hun multidisciplinaire opzet, volgden de verschillende kunstenaars de structuur van een vooraf geschreven sprookje. Na twee weken zoeken in nadine, werden de onderzoeksresultaten met elkaar geconfronteerd op het speelveld op de bovenverdieping, en vervolgens geanalyseerd aan de centrale tafel in de publieke ruimte. Vijf maal per dag, gedurende tien dagen, werd op deze geïmproviseerde manier samengewerkt, en aan elke sessie waren een aantal conclusies verbonden, die vervolgens weer deel gingen uitmaken van het onderzoeksmateriaal. *fr,o,g,s* is dan ook een extreem voorbeeld van het werkproces als voorstelling.